

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8Pc/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202800
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6621202800.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci povinného z vyživovacej povinnosti: M. O.Č., Z. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX E., štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený: JUDr. Zuzana Morháčová, advokátka, IČO: 50 743 775, so sídlom Haličská cesta 3200, 984 03 Lučenec a oprávnenej z vyživovacej povinnosti: G. T. X., Z. XX.XX.XXXX, evidovaný pobyt bezdomovca mesto Lučenec, štátna občianka Slovenskej republiky o zrušenie výživného, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 21C/80/2011-41 zo dňa 17.10.2011 v spojení s Uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 21C/80/2011-49 zo dňa 22.11.2011 od 24. júna 2021.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

III. Slovenskej republike sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1.Povinný z vyživovacej povinnosti doručil Okresnému súdu Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „prvoinštančný súd“) dňa 24.06.2021 návrh na zrušenie výživného z dôvodu, že oprávnená z vyživovacej povinnosti sa sústavne nepripravuje na budúce povolanie, neštuduje a nadobudla schopnosť sama sa živiť. V návrhu tvrdil, že rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 21C/80/2011-41 zo dňa 17.10.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.10.2011 bolo okrem iného rozhodnuté, že vtedy ešte maloletý M. O., Z. XX.XX.XXXX sa zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec - povinný z vyživovacej povinnosti bol zaviazaný prispievať maloletého sumou 50 Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Rozsudkom prvoinštančného súdu č.k. 11Pc/17/2020-57 zo dňa 26.04.2021 došlo k zamietnutiu návrhu oprávnenej z vyživovacej povinnosti na zvýšenie výživného.

Povinný z vyživovacej povinnosti tvrdil, že vyživovaciú povinnosť si plnil riadne a včas, že dňa 13.05.2021 zaslal žiadosť ohľadom návštevy gymnázia oprávnenu z vyživovacej povinnosti, kam nastúpila dňa 20.08.2019. Dňa 17.05.2021 mu bola doručená odpoveď, že oprávnená z vyživovacej povinnosti u nich študovala v úvodných programoch a štúdium ukončila dňa 26.08.2020. Povinný z vyživovacej povinnosti prostredníctvom Facebook zistil, že oprávnená z vyživovacej povinnosti uvádza vo svojom profile, že navštevovala školu Nikopings gymnázium Campus Oxelösund. Napísal žiadosť na obe inštitúcie, ktoré mu uviedli, že oprávnená z vyživovacej povinnosti do ich školy nechodí, resp. nikto s takým menom sa v systéme nenachádza. Rovnako zo sociálnej siete Facebook povinný z vyživovacej povinnosti zistil, že oprávnená z vyživovacej povinnosti pracuje z domu. Na základe uvedeného dospel k záveru, že plnoleté dieťa je schopné samé sa živiť, starať sa o seba a zabezpečovať svoje životné potreby a preto žiadal o zrušenie výživného ku dňu podania návrhu.

K osobným pomerom uviedol, že je invalidný dôchodca a dňa 03.12.2020 mu bol invalidný dôchodok zvýšený na 280 Eur mesačne. Z invalidného dôchodku sú vykonávané zrážky v sume 21,72 Eur. Povinný z vyživovacej povinnosti spolu s návrhom doručil súdu rozsudky č.k. 21C/80/2011-41, 11Pc/17/2020-57, emailovú komunikáciu, vysvedčenie z kurzu zimný semester 2020, rozhodnutie o prerušení denného štúdia, potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi, rozhodnutie Sociálnej poisťovne Ústredie, oznámenie o vykonaní zrážok.

2. Oprávnená z vyživovacej povinnosti sa k návrhu písomne vyjadrila a vyjadrenie doručila súdu prvej inštancie dňa 06.09.2021. V ňom tvrdila, že trvale býva na adrese B. X/X/XX, XXXX V., J., prechodne Q. XX, XXX XX H. a súdu oznámila, že už ako dieťa vedela, že nie je niečo s ňou v poriadku, zistila to v čase dospievania, že sa cíti byť viac ženou, že je ženou uväznenou v mužskom tele. Po príchode do Švédska absolvovala niekoľko lekárskeho vyšetrení a bolo jej potvrdené, že hormonálna úroveň je v jej prípade na úrovni ženského pohlavia. Preto má do budúcnosti naplánovanú hormonálnu liečbu, aj operáciu na zmenu pohlavia. Z tohto dôvodu si v roku 2020 legálne zmenila meno najprv na G. T. O. a neskôr v roku 2021 si zmenila aj priezvisko na G. T. X.. Tvrdila, že povinný z vyživovacej povinnosti bol o tejto skutočnosti oboznámený, ale ju neakceptuje. Hneď po obdržaní emailu od povinného z vyživovacej povinnosti ju telefonicky kontaktoval asistent riaditeľa školy, ktorý ju o konverzácii oboznámil a povedal jej, že povinnému z vyživovacej povinnosti odpísali, že nikto pod takým menom na školu nechodí. Tvrdil, že menom a priezviskom M. O. nefiguruje od januára 2021, keďže má legálne zmenené meno a priezvisko. Ďalej ho informovali, že nemohli poskytnúť žiadané informácie z dôvodu, že je už plnoletá, že ide o ochranu jej osobných údajov, že škola bola informovaná o tom, že jej rodičia sú rozvedení, že na čas po rozvoде bola zverená do osobnej starostlivosti matke T. O.. Školu tiež oboznámila s tým, že s povinným z vyživovacej povinnosti neudržiava kontakt, lebo o ňu neprejavoval žiaden záujem, ani jej nikdy žiadnym spôsobom nepomáhal. Považovala za zásah do svojho súkromia tvrdenia povinného z vyživovacej povinnosti o jej Facebookovom konte, ktoré spomína v návrhu preto, lebo povinného z vyživovacej povinnosti má na Facebookovom konte zablokovaného a ten si je vedomý, že si výslovne neželá, aby komunikovali prostredníctvom Facebooku. V tej dobe ešte tvrdil, že z jej Facebookového profilu vyplývalo, že navštevovala školu Campus Oxelösund tak ako to bolo tvrdené v návrhu, ale povinný z vyživovacej povinnosti zámerne neuviedol, že na Facebookovom konte je ročník 2022. Tvrdila, že doteraz nikdy nepracovala, nepracuje ani z domu. Všetky náklady spojené s jej pobytom a štúdiom vo Švédsku hradí matka spolu s jej partnerom F. Q.. O týchto skutočnostiach povinný z vyživovacej povinnosti vie. Školu Campus Oxelösund navštevovala do roku 2022, ide o predprípravu na štúdium na vysokej škole, kam sa chce prihlásiť a stať sa učiteľkou angličtiny a švédčiny. Žiadala návrh povinného z vyživovacej povinnosti zamietnuť, keďže výživou je odkázaná na navrhovateľa. Spolu s vyjadrením doručila rodný list, potvrdenie o zmene mena a priezviska a trvalom pobyte, potvrdenie zo Švédskeho registra obyvateľstva, Európsku kartičku poistenca, zmluvu o prenájme bytu, výpis z účtu o úhrade jej potrieb matkou a jej partnerom, potvrdenie zo školy z roku 2019 (semester 2021/2022 Campus Oxelösund), kópiu Facebookového konta.

3. Podľa § 35 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) súd je povinný zistiť skutočný stav veci. Civilný mimosporový poriadok identifikuje rozsah zisťovania skutkového základu (podkladu) rozhodnutia tak, že súd je povinný zistiť v konaniach podľa tohto zákona skutočný stav veci, ktorý je vierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávneho rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov. Povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci sa uplatní vo všetkých konaniach podľa tohto zákona, bez ohľadu na to, či sa začalo konanie na základe návrhu, alebo ho súd začal ex offo. Spôsob začatia konania má význam k predmetu konania a k predmetu dokazovania. Predmet konania pritom môže byť identifikovaný navrhovateľom v návrhu na začatie konania alebo uznesení súdu o začatí konania. Pre priebeh dokazovania sa primerane použijú ustanovenia o dokazovaní v civilnom sporovom poriadku. Aj princíp materiálnej pravdy smeruje k zisteniu právne relevantných skutočností, nevyhnutných pre rozhodnutie v merite veci. V mimosporových konaniach si súd môže osvojiť zhodné tvrdenia účastníkov konania, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti a za predpokladu, že nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním (§ 37 CMP).

Preto súd ustanovil do konania prekladateľku zo švédskeho jazyka, ktorá preložila listinné dôkazy doručené oprávnenou z vyživovacej povinnosti spolu s jej vyjadrením a zistil, že po zmene v databáze obyvateľstva od 27.03.2020 niesla oprávnená z vyživovacej povinnosti meno G. T. O. (č.l. 72 spisu); po zmene v databáze obyvateľstva od 20.01.2021 nesie oprávnená z vyživovacej povinnosti meno a priezvisko G. T. X. (č.l. 75 spisu); oznámenie Campus Oxelösund z 31.08.2021 o tom, že oprávnená z vyživovacej povinnosti bola prijatá za opatrovateľa dieťaťa/asistenta žiaka prostredníctvom KUI (Inštitút

rozvoja kompetencií) v kurze so začiatkom od 06.09.2021 do 05.08.2022; individuálny študijný plán vypracovaný 01.03.2021 je dôkazom o tom, že oprávnená z vyživovacej povinnosti začala navštevovať kurz 06.09.2021.

4. Súd prvej inštancie predvolal na pojednávanie účastníkov konania na deň 21.11.2022 o 8,45 h a predvolanie zaslal oprávnenej z vyživovacej povinnosti emailom, na ktorý reagovala dňa 03.10.2022 tak, že chcela vedieť o aké pojednávanie ide, lebo všetky pojednávania odvolala, nemôže sa dostaviť na súd, lebo vo Švédsku nebýva, má robotu aj školu a nemá čas na to, aby sa dostavila na pojednávanie. Prvoinštančný súd oprávnenej z vyživovacej povinnosti emailom na č.l. 157 spisu oznámil, aby napísala adresu, na ktorej preberá poštu, lebo zo známych adries v Rakúsku a Švédsku sa vrátili zásielky nedoručené. Súčasne jej oznámil, že pokiaľ pracuje a nie je odkázaná na výživné od otca, aby túto skutočnosť oznámila do termínu pojednávania.

5. Dňa 11.11.2022 doručila oprávnená z vyživovacej povinnosti emailom správu s ospravedlnením, že sa pojednávania nemôže zúčastniť, že od 26.09.2022 sa zamestnala a popri zamestnaní študuje. Súhlasila so zrušením výživného, pretože povinný z vyživovacej povinnosti od rozvodu manželstva s jej matkou nikdy nemal záujem jej pomôcť. Súd pojednával v neprítomnosti oprávnenej z vyživovacej povinnosti v súlade s § 31 CMP a na pojednávaní po vykonanom dokazovaní vyhlásil rozsudok, ktorým návrhu povinného z vyživovacej povinnosti vyhovel.

6. Podľa § 154 CMP na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd osoby oprávnenej na výživné.

7. Podľa § 155 CMP konanie sa začína len na návrh.

8. Podľa § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú osoba oprávnená na výživné a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

9. Podľa § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

11. Z vykonaného dokazovania prvoinštančným súdom bolo preukázané, že návrh povinného z vyživovacej povinnosti je dôvodný, lebo v súčasnosti oprávnená z vyživovacej povinnosti nadobudla schopnosť sama sa živiť a nie je odkázaná na výživné od povinného z vyživovacej povinnosti. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, z ktorých súd vychádzal pri rozhodovaní zrušil rozsudok o výživnom na oprávnenú z vyživovacej povinnosti od podania návrhu doručeného prvoinštančnému súdu, t. j. od 24.06.2021.

12. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, lebo účastníkom žiadne trovy nevznikli.

15. V konaní vznikli trovy konania štátu - vyplatené odmeny prekladateľke za písomný preklad listinných dôkazov zo švédčiny do slovenského jazyka. Išlo o trovy konania vzniknuté v súlade s § 155 ods. 2 zák.

č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) podľa ktorého trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát. Listinné dôkazy boli doručené oprávnenou z vyživovacej povinnosti vo švédskom jazyku z dôvodu, že vo Švédsku žila, študovala tam a švédskemu jazyku rozumela. Náhradu týchto trov v súlade s § 55 CMP podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé súd nevzhliadol od oprávnenej z vyživovacej povinnosti, preto že súd prihliadol na relevantné okolnosti prejednávanej veci, keď po vykonanom dokazovaní bola preukázaná oprávnenosť návrhu povinného z vyživovacej povinnosti a jeho návrhu vyhovené.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.